

regler og praksis favoriserede skibsredere på afskiberes bekostning og derved hæmmede udviklingslandenes økonomiske fremgang. I øvrigt burde opmærksomheden også rettes mod de økonomiske aspekter af den internationale skibsfart, således at en bedre balance mellem ladningsejernes og befragternes risici ikke resulterede i højere fragtrater. Nødvendigheden af et fortsat samarbejde mellem UNCITRAL, UNCTAD og IMCO blev derfor understreget.

Der var bred tilslutning til kommissionens beslutning om at udarbejde et særligt negotiabelt instrument til valgfri anvendelse ved internationale transaktioner. I flere indlæg blev der gjort opmærksom på, at en forudsætning for, at et sådant nyt instrument skulle blive almindeligt akcepteret, måtte være, at der ved udformningen af bestemmelserne om det blev taget hensyn til den moderne teknologiske udvikling (telex, datamaskiner). I et fransk indlæg blev det dog anført, at det ikke hastede med udarbejdelsen af en ny konvention herom. Internationale betalinger fandt sted på tilfredsstillende måde i henhold til gældende konventioner, og UNCITRAL burde indskrænke sig til at henlede opmærksomheden på Genevekonventionerne af 1930 og 1931, opfordre til yderligere ratifikationer af disse og afhjælpe forskellige mangler, eksempelvis i forbindelse med problemerne vedrørende falske underskrifter og endossementer, manglende protest m. m.

I flere indlæg blev der givet udtryk for reservationer over for ULIS-konventionen og for anerkendelse af UNCITRAL's arbejde med at søge denne revideret. Det allerede udførte arbejde blev i nogle indlæg kommenteret ret udførligt, medens andre fremhævede, at en stillingtagen burde vente, indtil en fuldstændig gennemarbejdelse af alle spørgsmål havde fundet sted.

I adskillige indlæg blev der givet udtryk for særlig anerkendelse af det arbejde, der var blevet udført i UNCITRAL's arbejdsgruppe vedrørende tidsfrister og forældelse (præskription). Med en henvisning til det konventionsudkast på dette område, som UNCITRAL forventes inden længe at kunne færdigbehandle, gjorde den svenske repræsentant i udvalget opmærksom på, at kun et begrænset antal stater var medlemmer af UNCITRAL og havde været i stand til at del-

tage i det forberedende arbejde. Der måtte følgelig drages omsorg for, at andre stater fik lejlighed til at give udtryk for deres synspunkter og øve indflydelse på konventionens endelige udformning, inden den blev fremlagt til underskrift. I modsat fald måtte det befrygtes, at konventionen ikke ville få den brede tilslutning, som alle håbede på.

Atter i år blev nødvendigheden af, at UNCITRAL koordinerede sit arbejde med andre berørte internationale organisationer inden for handelsrettens område understreget. Og det franske forslag om etableringen på den internationale handelsrets område af en „jus commune“ støjtede på ny i år på betæneligheder hos adskillige delegationer, som ikke mindst af forfatningsmæssige hensyn ikke mente at kunne tilslutte sig det, og som i mange tilfælde fandt, at ikke alene UNCITRAL's medlemslande, men alle FN's medlemslande burde have lejlighed til at udtale sig om forslaget, inden UNCITRAL fortsatte sin behandling af det. Fra flere sider, herunder bl. a. fra finsk side, blev det fremhævet, at det tilsigtede at skabe en bredere aksept af de regler vedrørende den internationale handel, som UNCITRAL måtte udarbejde.

Canadas repræsentant foreslog i det første indlæg, der blev afgivet i debatten, at UNCITRAL ved lejlighed tog spørgsmålet om en undersøgelse af forholdet mellem *multinationale selskabers* virksomhed og den internationale handel i almindelighed op til overvejelse. De multinationale selskabers virksomhed havde en dybtgående indflydelse på internationale økonomiske forhold, og efter canadisk opfattelse burde UNCITRAL undersøge veje og midler med henblik på at tilvejebringe en rationel og systematisk holdning for så vidt angik den del af de multinationale selskabers virksomhed, som lå uden for nationale grænser og national lovgivning. På canadisk hold var man opmærksom på UNCITRAL's store arbejdsbyrde og bekendt med, at ILO for nylig havde taget visse sider af emnet op til behandling. Ikke desto mindre var man overbevist om, at UNCITRAL var et passende forum for en drøftelse af spørgsmålet.

I de fleste af de efterfølgende indlæg blev der givet udtryk for anerkendelse af det canadiske initiativ, i mange tilfælde dog